

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Deželni zbor kranjski.

(IX. seja dne 14. aprila.)

Predsedoval je deželni glavar Detela. Došle predloge in peticije so se odkazale pristojnim odsekom.

Posl. Povše je poročal o peticiji slovenskega čebelarskega društva v Ljubljani, da se sklene zakon proti razširjanju čebelne gnilobe. Peticija se je odkazala dež. odboru, da o stvari poizveduje in potem svoje predloge stavi.

Posl. dr. Tavčar je poročal o peticiji okrajno-cestnega odbora v Črnomlju za poddržavljenje okrajne ceste Luža-Štrekljevec-Črnomelj in deželne ceste Črnomelj-Vinica. Poročevalec je pojasnil žalostne komunikacijske razmere v črnomeljskem kraju. Cestni okraj je preobložen in ne more več storiti in vsled tega so prav zadevne ceste upravn. grozne. Če bi se ta cesta poddržavila, bi se okraju znatno pripomoglo. Poročevalec je predlagal, naj se naroči dež. odboru, da se z vsilo zavzame za poddržavljenje te ceste. — Sprejeto.

Posl. Jelovšek je poročal o prošnji županstva v Krškem, Mokronogu in v družih krajih, da bi krško meščansko šolo prevzela dežela v oskrbo. Prošnja se je odstopila deželnemu odboru, da se o nji, zlasti o finančni strani, posvetuje in potem o njej poroča.

O § 6. letnega poročila dež. odbora „občila“ je poročal posl. Jelovšek.

V razpravo so posegli poslanci dr. Žitnik, Kalan, ki je vprašal, kaj je z računi loškega cestnega odbora, na kar mu je dal dež. glavar Detela potrebnih informacij. Poročilo se je odobrilo.

Posl. vitez Langer je poročal o računskem sklepu kmetijske šole na Grmu za l. 1897. Primankljaj, ki je bil proračunjen na 1768 gld., je bil manjši za 403 gld. 46 $\frac{1}{2}$ kr. Računski sklep se je odobrilo.

Posl. grof Barbo je poročal o računskem sklepu zaklada prisilne delavnice za l. 1897. Primera potrebščine s proračunom kaže več potrebščine 9641 gld. 88 $\frac{1}{2}$ kr. in

primera dejanskega pokritja s proračunjenim več dejanskega pokritja za 14 100 gld. 1 $\frac{1}{2}$ kr., torej pokritja več za 4458 gld. 13 kr. Imovina se je zmanjšala za 514 gold. 59 kr. Računski sklep se je odobrilo.

Posl. grof Barbo je poročal o prošnjah umirovljenih paznikov prisilne delavnice, Antona Štrukeljina in Valentina Vrančiča za zvišanje pokojnine in pazniške vdove Frančiške Tomazin za miloščino. Sklenilo se je, dovoliti Vrančiču letnih 90 gld., Štrukeljnu se je zvišala pokojnina na 300 gld., Fr. Tomazinu se je dovolilo 100 gld.

Posl. grof Barbo je poročal o proračunu zaklada prisilne delavnice. Število prisiljencev iz drugih dežel pojema in vsled tega rasejo režijski troški. Finančni odsek je pač hotel neke izdatke črtati, a se je zjedini na to, izreči željo, naj se kar mogoče štedi. Tako je nepravilno, da ima kurat uradno stanovanje in dobiva še aktivitetno doklado. Kuratu ne pristojata uradno stanovanje, in zato se naroča deželnemu odboru, naj napravi red. Skupna potrebščina znaša 100.098 gld. Pokritje znaša 94.586 gld., primankljaj znaša torej 5512 gld. Proračun se je odobrilo.

Posl. Jelovšek je poročal o uvrstitvi občinske ceste, ki se na zapadni strani vasi Kramplje odcepi od okrajne ceste Velike Lašče-Bloke in drži čez Lahovo na Ravnik, mej okrajne ceste. Poročevalec je predlagal:

Visoki deželni zbor izvoli na podstavi § 23., točka 3. zakona z dne 28. julija 1889. l., dež. zak. št. 17, skleniti:

1.) V cestnem okraju Lož se nahajajoča, okoli 1500 m dolga občinska cesta, ki se na zapadni strani vasi Kramplje kakih 500 m oddaljeno od okrajne ceste Velike Lašče-Bloke odcepi in drži čez Lahovo na Ravnik, se uvrsti mej okrajne ceste.

2.) Občini Bloke se za od okrajnega cestnega odbora v Ložu zahtevano popravilo sub 1.) navedene ceste dovoli podpora 500 gld. iz kredita za cestne namene.

3.) Okrajnemu cestnemu odboru v Ložu

se naroča, da prevzame ad 1.) omenjeno cesto takoj v svojo oskrbo, ko bode popolnoma popravljena, kar se bode v kratkem zgodilo.

4.) Deželnemu odboru se naroča, da radi izvršitve teh sklepov potrebno ukrene. — Sprejeto.

Posl. Božič poročal je o uvrstitvi v cestnem okraju postojinskem se nahajajoče občinske ceste, ki se od okrajne ceste Dilce-Studeno-Planina mej Brinjem in Studenem odcepi in drži na Bukovje in Gorenje, mej okrajne ceste.

V seji z dne 27. februvarja l. 1897. je deželni zbor prošnjo občine Hrenovice, da bi se od okrajne ceste Dilce-Studeno-Planina čez Bukovje na Gorenje držeča občinska cesta uvrstila mej okrajne ceste, izročil deželnemu odboru z naročilom, da poizve o tej zadevi mnenje okrajnega cestnega odbora ter poroča visokemu deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju.

Okrajni cestni odbor, ki je bil v izvršitvi tega naročila zaslisan, izrekel se je proti uvrstitvi omenjene ceste mej okrajne ceste s to motivacijo, da veže ta cesta le jedno katastersko občino, oziroma vasi Bukovje in Gorenje z imenovano okrajno cesto, in da bi tedaj od te uvrstitve imela korist le jedna katasterska občina. Imenovani dve vasi zamoreta to občinsko cesto same vzdrževati. Če bi se to prošnjo uslišalo, došle bi zaporedoma jednake prošnje in moralo bi se potem v tem oziru še važnejše občinske ceste v poštev jemati. Te ceste pa ne rabijo jedino le stanovniki imenovanih krajev, ampak največ je tujih voznikov, ki vozijo po tej progí s težko naloženimi vozovi, zlasti, ker se stika s to cesto v Gorenjem in v Bukovju več gozdnih cest, katere drže do Hruševske državne ceste in po katerih se izvažajo ves trgovinski les iz razsežnih knez Windischgrätz-ovih gozdov in iz ekvivalentnih gozdov drugih vasi. Ta les zvažajo potem po občinski cesti do okrajne ceste in od tu dalje naprej. Iz tega se razvidi, da v govoru stoječa cesta nikakor ne posreduje le krajevni promet,

ampak da služi mnogo več splošnemu prometu. Ker se pa ne da tajiti, daje pri takih okoliščinah njeno vzdrževanje za vasi Bukovje in Gorenje dokaj težko breme, mora se potem tudi pripoznati, da je namera teh vasi, olajšati si to breme, tudi opravičena.

Deželni zbor izvoli na podstavi § 23. zakona z dne 28. julija 1889. l., dež. zak. št. 17, skleniti:

1. V cestnem skladovnem okraju Postojinskem se nahajajoča, okoli 28 km dolga občinska cesta, ki se od okrajne ceste Dilce-Studeno-Planina mej Brinjem in Studenem odcepi in drži na Bukovje in Gorenje, se uvrsti mej okrajne ceste.

2. Okrajni cestni odbor v Postojini prevzame sedaj navedeno cesto v svojo neposredno oskrbo toda šele potem, ko je bode podobna Bukovje, katera jo je do sedaj vzdrževala, zadostno posula.

3. Deželnemu odboru se naroča, da radi izvršitve teh sklepov potrebno ukrene.

Posl. Božič je poročal o prošnji Valentina Kraševca, obč. odbornika v Št. Petru, da bi se določbe občinskega zakona natančno spolnovali. Preko te prošnje je dež. zbor prestopil na dnevni red.

O prošnji posestnikov iz Jakovce občine Vrabče za napravo vodovoda je poročal posl. Božič. Dež. odboru se je naročilo, da dež. hidrotehnik gotovo še letos izdela načrt za ta vodovod.

Posl. Pfeifer je utemeljeval svoj samostalni predlog glede prebitkov osebnega dohodninskega davka. Predlog se je odkazal upravnemu odseku.

Posl. Murnik je poročal o prošnji Marije Androjna za miloščino in se je za tri leta dovolilo mesečnih 10 gld. Isti poslanec je poročal o prošnji upravnega sveta Elizabetine otroške bolnišnice v Ljubljani za podporo in je bila dovoljena svota 300 goldinarjev za tri leta.

Dalje je posl. Murnik poročal o prošnji vasi Leše pri Mošnjah glede podpore za napravo brizgalne in je bilo sklenjeno, jo odstopiti dež. odboru.

(Konec prih.)

LISTEK.

V spomin na nadvojvodo Ernesta.

(Spisal Fr. D.)

Smrt in slovesni pogreb nadvojvode Ernesta, kateri je bival nekaj let kot rrvovni vojaški poveljnik v Ljubljani, spominjata me na zanimiv dogodek pri tičnici na D. l. 1862.

Za uvod naj povem, da takrat tičji lov ni bil prepovedan, in da „kompanija“ ni vselej tako slaba, kakor to trdi ljudski pregovor. Vsaj za-me se je ista, s katero sem ustanovil izredno podjetje, „tičarijo“, prav dobro obnesla.

Sklenila se je nekaka trozveza, ki je vzdržavala tičarijo od jeseni do zime leta 1862. Moja družnika sta bila S., sedaj trgovec na Gorenjskem, in sin slovečega ranocelnika tržiskega, P. Ta dva prevzela sta dolžnost, da vse potrebno nakupita, t. j. lep, vabljenike, kletice, proso, konoplje in drugo hrano za tiče, za-me pa — smodke.

Jaz sem moral tičarijo prirediti, tiče loviti, vjete pojesti ali pa znancem oddajati. Kompanjona sta bila že s tem zadovoljna, da sta ob nedeljah gledala, kako se tiči lové in kako meni smodke dišé. — Skromna kompanjona, kaj ne!?

Ker je bila družba s kapitalom dovolj založena, razširila se je tičarija polagoma na 14 drogov, nad 20 vabljenikov, „riro“ in precepe. „Uta“ ali tičnica, podobna mali zeleni gori, je bila prostorna dovolj za mizo, stolce in dvoje klopice, izdelanih iz brezovih vej in lešnja, 6—7 m visoki drogi, zvrtani za 5—10 „ragelj“, vsaka z zarezi za 4 do 8 limanic, so stali 10 korakov od tičnice, ali pa sloneli na meter visokih rogovilah, kadar se ni lovilo, ali če je bilo treba „limanice“ popravljati in nadomeščati. Drogi so bili razpostavljeni kakor stojé drevesa v gozdu; „raglje“ so imele deloma v malih luknicah zapičene smrekove, hrastove, jelševe itd. vejice. Vseh 14 dreves postavljenih, videti je bilo, kakor mali gozdček. Vaba kalinov, čížekov, ščinkovcev, pnož, grilčkov, strnadov, dleskov, repnikov, krivokljunov, drozkov, senic itd., razlegala se je raz hriba in selivke so v manjših ali večjih tropah od raznih strani prihajale in sedale na tanke limanice in z njimi vred padale na zemljo.

Neko jutro je bila v Rožniku brakada, katere se je udeležil tudi nadvojvoda Ernest. *) Visokemu gostu določeno je bilo stojišče na križpotu pred vhomom na našo domačijo.

Kaj je bil povod, da je nadvojvoda zapustil lovski prostor ter prišel po drevo-redu na razgled in v obliže tičnice, ne vem;

*) Umrl 4. t. m. v Arku na južnem Tirolskem.

to pa vem, da je bil visoki gospod najbrže prvikrat priča, kako se kalini lové, ter videl, ko je velika množica rudečih in pepelnatih popkarjev šumeče priletela, parkrat obkrožila drogove, potem pa — omamljena od zapeljivcev — vabljenikov — pričela sedati in padati na tla. Za nadvojvodo je bil ta prizor nov in gotovo zanimiv. Bolj in bolj se je bližal drogom in stal je le malo korakov od tičnice, ko sem, podoben strašilu, planil iz nje, da pobrem svoj plen. — Noge so mi bile v kožuho vino zavite in z vrvice prevezane, oblečen sem bil v staro, marogasto očetovo nočno suknjo, na glavi pa sem imel klobuk, poln križem strlečih pirnatih lepenk in v roki sak.

Obstal sem pred osuplim visokim gospodom rekoč: „Dobro jutro, cesarska visokost.“

Da znam sploh govoriti, in da se vem celo pravilno in dostojno prikloniti, temu se je nadvojvoda vidno čudil, in vprašal je: „Kdo ste in kaj delate?“

„Domač sem in za zabavo tiče lovim“, odgovorim jaz.

„To je gotovo prav kratkočasno, — pa kaj storite z vjetniki?“ pristavi gospod nadvojvoda.

„Lepe razdelim mej prijatelje in znance, druge pa spečem in pojem“, se odrežem.

„Ali morda kadite?“ se glasi za-me novo prijetno vprašanje.

Priklonim se in rečem: „Cesarska visokost! prav rad in mnogo kadim.“

Njega visokost zapiska, in ko priteče sluga, veli nadvojvoda: „Smodke!“ Spehan strežnik poda precej debelo in široko smodkarnico, katero visoki gospod odpre rekoč: „Prosim!“

S klejastimi prsti sem poskušal previdno vzeti jedno vržinko, toda nadvojvoda mi je rekel: „Vzemite vslo lego — preskrbljen sem dobro.“

Vzel sem toraj vseh deset vržink in tisti dan sem bil zelo zadovoljen, kajti gostil sem se s pečenimi kalini in pušil odbrane smodke iz zaloge cesarske visokosti, preprijaznega gospoda nadvojvode Ernesta.

Ulomki.

(Spisal Sevnčan.)

Grof K.

Moj prijatelj je in sovražni oni nauk, kateri uči: „Vsi ljudje naj si bodo jednaki, liki jajce jajcu“, a nikdo ni odkritosrčneje in z vsem prepričanjem pripoznal aristokracijo bistrega duha kakor on. In vendar je ob enem tudi zagovarjal aristokracijo, dasi ni nikdar dvomil o fiziološki resnici, da obstoji kri najponosnejšega aristokrata iz ravno tiste tvarine, kakor tiste najprostejšega težaka in berača. A prepričan je bil, da v pristnih aristokratskih rodbinah, od rodu do rodu brez prenehanja

Cvetje in plevel.

(Dopis iz narodnih krogov.)

V.

V pričujočem članku se hočemo baviti z napadom „Edinosti“ na sedanje slovensko gledališče, oziroma na člene intendancije v zadnjih šestih sezonah. „Edinost“, kakor njeni pisci, naj si pa ne domišljujejo, da reagiramo na napade zaradi njih; če odgovorimo, storimo to zategadelj, da poučimo rodoljubno gledališko občinstvo o gledaliških razmerah.

Tenor dotičnih „Edinostnih“ člankov je pred vsem zabavljanje na člene intendancije, ki so nevedneži, in jim je gledališče le šport, potem zatiranje domačih dramatikov in skladateljev, in slednjič potreba nastavljenja od dežele plačanega ravnatelja in tajnika.

Smoter celemu članku sta pač ravnatelj in tajnik! Ni ga zavednega Slovenca v Ljubljani, ki bi take predloge vzel za resne. Dotične razmere so bile Ljubljancem bolj znane, nego „Dramatičnemu društvu“, kajti, ko bi bilo to društvo slušalo nasvete, končala bi se bila letošnja gledališka sezona v marsičem boljše. Več ne rečemo!

Oglejmo si finančno stran tega predloga! Gospoda, deželni zbor, ki da Slovencem za njih slovensko gledališče 2000 gld. podpore, naj postane najedenkrat tako radodaren in naj nastavi gledališkega ravnatelja, tajnika, blagajnika itd., kar bi stalo lepo vsoto več nego 2000 gld.! To bi pomenilo slovensko gledališče v deželni režiji! To je za jedenkrat tako malo mogoče, kakor pri tržaškem magistratu zahtevati slovenščino za uradni jezik. Če bi pa bilo mogoče, verjemite nam, č. diletantje na dramatskem polju, potem bi se „Dramatično društvo“ za tako rešitev gledališkega vprašanja že davno potegovalo in ne bi bilo čakalo na Vaš „kunštni“ predlog!

Kar se tiče napada na člene intendancije, je zasebna reč. Kdor se čuti za detega, ta si bo že znal zadobiti zadoščenja, zato o tem ne pišemo ter le splošno nekaj omenjamo. Pred vsem moramo reči, da pisec „Edinostnega“ članka, ki se smatra za sposobnega, vrediti gledališče, dokaže s člankom samim, da o gledališču niti pojma nima. Hibe, katere očita intendanciji, so v resnici stvar dramaturga. Dramaturg in intendant sta pa nekaj po vsem različnega! Ko bi Vi klicali po dramaturgu, potem bi se dalo z Vami govoriti, drugače pa ne. — Sedaj pa neko vprašanje. Če se najdejo rodoljubi, ki z ogromno potrato časa poleg svojih stanovskih dolžnostij in z denarno požrtvovalnostjo prevzamejo intendancijo gledališča, zakaj se pa ne najde eden izmed estetsko izobraženih literatov mej Slovenci v Ljubljani, ki bi prevzel brezplačno posel dramaturga? Delo ni Bog ve kakšno, komaj tretjina tistega, kar mora izvršiti intendant, ni zvezano z no-

podedovana tradicija — katera aristokrata loči od navadne množice, ki se ima večinoma boriti in pehati od nežne mladosti za vsakdanji kruh — da ta tradicija aristokrata usposobi, prožnost svojega duha (če ga kaj ima) povzdigniti na plemenite smotre. Njemu je beseda plemenitaš sinonimna s plemenitostjo duha.

Borba za obstanek.

Srce mi je bilo polno idealov, ko sem prvih čital Darwinovo naturalno selekcijo: smehljaje sem zanikal Darwinovo teorijo o borbi za obstanek, kajti borba za obstanek se mi je dozdevala zlobnost in divja, brezusmiljena borba vseh ustvarjenih stvari, bila mi je gnusobna in ostudna... a tek življenja me je prepričal, da žalibog resnico trdi Darwin, Candolle, Richet (in vsi, ki stopicajo za njimi). Vsi ti so bolesto vskliknili: „Vsa bitja narave besne mej seboj v divjem sovraštvu!“

Vlačuge.

Ako vlačuga svojo z zlato nakičeno sramoto v blesteči kočiji na sprehod vozi, jo vse zavida in občuduje, dočim se razkušana umazana vlačuga, katero premnogokrat nestrpna sila in moška pohotnost tirata na sramotno, pogubno pot — zaničuje in z brcami traktuje.

Ženska govorica.

Ako prideš ženskam v zobe, zaničuj vsakdar žensko mnenje in govorico iz dna svojega srca.

benimi stroški, a je sila rodoljubno ter bi bilo na veliko korist našim amatérjem in diletantom na dramatskem polju. Morda tem potom dobimo s časom vendar kakega slovenskega dramatskega pisatelja!

Preidimo sedaj na posel intendancije. Intendancija sestoji iz treh členov, kar je velika nerodnost. Gledališče more voditi v okviru proračuna in na podstavi ukrepov društvenega odbora le jedna oseba, oziroma dve, ki pa morate biti v vedni dotiki in v sporazumljenju mej seboj. V praksi je v Ljubljani tudi res tako bilo, kar je naravno in drugače nemogoče. Kaj ima intendant opraviti? Z aprilom sprejme novo sezono brez krajcarja denarja. Plačati mora deficit prošle sezone, oziroma povrniti, kar je prejšnji intendant založil. Plačati mora vse stroške poletja, to so poletne gaže, pričeti mora skrbeti za bodoči repertoar, za nove moči itd., in ko pride 1. oktober, ima stroškov, brez deficita prejšnje sezone, 3000 gld., katere mora sam založiti. Pisariti mora na vse strani in za šport se mora peljati na svoje stroške na Dunaj, v Prago i. dr. „Edinost“ seveda misli (tako je vsaj jedenkrat v svoji ljubeznivosti pisala), da se intendancija na društvene stroške po svetu vozi. Komaj se gledališče prične, mora pa biti intendant vsako minuto na razpolaganje, izplačevati mora kar naprej, sedaj redne stroške, sedaj ominozne predplače, konferirati mora z režiserji, vzdrževati red mej igralci, poslušati mora pri- tožbe in intrigue obojja (ki šteje nad 60 glav) itd. itd. To je delo, ki vzame na dan 4—5 ur in ki ga naredi v dveh letih do skrajnosti nervoznega, zlasti pri taki razmerah, kakor so naše. Vrh tega pa mora prenašati kritiko nekaterih ljudij, ki so gledališču nasprotni iz samih osebnih obzirov, in končno največkrat neumestne napade listov. Največjo skrb mu pa delajo finance. Svojega denarja ima založenega dva, tri tudi pet tisoč goldinarjev in kje dobiti pokritja? Polno gledališče je jedina njegova nada. In kaj stori on? To kar delajo ravnatelji vseh gledališč celgasveta v števil bogato pripravo dvornega gledališča in ona v Zagrebu in v Pragi: On zagovarja v odboru repertoar, kakor ga občinstvo zahteva, ker ono je povsod in tudi v gledališču merodajno in suvereno.

Občinstvo si ne dá zapovedovati in tudi naše v Ljubljani je toliko izobraženo, da si ne pusti potom reklame sugerirati kakšne domače plevela za pristno pšenico. Vsak ravnatelj, vsak intendant ustrelj sem ter tja tudi kakega kozla, a zaradi malenkosti celemu podjetju škodovati, kakor se pri nas dela, to pa ni narodno.

Gonja proti nekaterim bivšim členom intendance je sedaj pri ljubljanskem cvetju moderna. Ker je intendant vsa taka in jednaka sramotenja kot nevredna vsacega odgovora molče prezirala — kar je bilo gotovo velika napaka — dobila je terzitska družba vedno več poguma, in sedaj pišejo naravnost, da gospodje vintendanci niso delali in žrtvovali iz rodoljubja, temveč da jim je bilo vse le šport ter da bi bilo bolje za gledališče, da se sploh niso žrtvovali. Podlost take pisave je tem večja, ker se ost obrača baš proti dvema gospodoma, ki že davno nista več v intendanci in koja sta v večletni dobi njunega nehvaležnega delovanja za napredek slovenske drame in opere gotovo več storila, kakor se je glede na obstoječe finančno stanje po pravici zahtevati in pričakovati smelo. Gledališče voditi res ni igrača. Treba je nekaj izkušenosti v administrativni upravi, katere pa zopet ni možno pridobiti si v tako kratkem času.

Težavno stališče imela je intendantca že od nekdaj napram izvirnim igram. Boječ se odgovornosti dajala je predložene jej rokopise priznanim slovenskim literatom v oceno. Na podlagi soglasnega mnenja razsodnikov bila je intendantca v več slučajih primorana, uprizaritev nekaterih nezrelih poskusov odkloniti. Jeden najodličnejših slovenskih pisateljev, živeč v tujini, svetoval je mladim začetnikom, naj marljivo čitajo francoske in nemške kritike, naj pogostoma obiskujejo gledališča in naj temeljito opazujejo življenje, naj še le potem skušajo spisati kaj izvirnega, toda ne velike zgodovinske tragedije, temveč v največji po- nižnosti — jednodajansko veseligrlo. Naši

mladi pisatelji hočejo pa že iz prvega začetka prodreti z moderno dramo, in so v dno svoje občutljive duše užaljeni, ako si kdo dovoli, povedati odkrito svojo sodbo. So pa tudi častne izjeme. Poznamo pisatelje, ki bi zelo radi spisali izvirno igro, a nimajo poguma, razpostaviti se kritiki gledališke publike. Ti pisatelji vedo, da se je treba še učiti in zategadelj izrazila se je v njih krogih želja, naj bi se v poletni sezoni ustanovilo nekako vadniško ali poskušno gledališče in sicer na čitalniškem odru v „Narodnem domu, kjer naj bi se z domačimi močmi predstavljale za poskušno izvirne igre. Tu imel bi vsak pisatelj priliko, videti in popraviti napake svojega dela. Te lepe ideje poprijel se je — plevel in storili so se pričetni koraki že meseca januarja. Gospodje okoli cvetja naj se tudi enkrat lotijo pozitivnega dela, in naj dokažejo, da jim je res več do stvari, kakor do zabavljanja!

V Ljubljani, 14. aprila.

Konferenca nemških zaupnikov.

Večina listov se bavi s to ponesrečeno konferenco, ki je razkrila nesoglasje mej nemškimi opozicijonci ter je imela ta jedini uspeh, da se je izvolil podkomit ali „Dunkelkammer“, kakor se je svoječasno izrazil princ Lichtenstein. „Fremdenblatt“, glasilo Goluchowskega, smatra izvolitev pododseka za simptom, da so se Nemci puhle negacije in principijalnega boja naveličali ter da so se lotili pozitivnosti. Zaupniki so spoznali, da sta ustava in parlament potrebna, in že to je dobro znamenje. „Wiener Tagblatt“ obžaluje skrivnostnost delovanja zaupnikov, češ skriva se le oni, ki ima slabo vest.

Proti protestantskemu gibanju.

Ker se vedno jasneje kaže, da ima vsled Schönererjeve agitacije vprizorjeno protestantsko gibanje le politično podlagi, ter da ni odstopajočim katolikom za evangelsko vero prav tako nič, kakor za katoliško, da ti ljudje sploh nobene vere nimajo, so se začeli oglašati proti prestopanju celo poklicani protestantski krogi in protestantski duhovniki. Dr. Johnny, prot. župnik, je tedni v cerkvi naravnost svaril pred prestopom iz političnih motivov, seveda ga sedaj Schönererjeva glasila zategadelj besno napadajo. Dunajski superintendent Schack priznava, da je podlaga prestopom politična, vendar mož upa, da se gibanje „versko globi“. Škofovska konferenca na Dunaju je sklenila nastopiti proti prestopanju s pastirskimi listi.

Avstrija in Kitajska.

Uradno dementirana vest, da si hoče tudi Avstrija pridobiti kos Kitajske, se pojavlja v „Kölnische Ztg.“ zopet. Z Dunaja se namreč piše, da se zunanji položaj spreminja in da je grof Goluhowski dovolj politik, da se udeleži najmodernejšega gibanja v evropski zunanji politiki. „Saida“ je dobila že ukaz, da se pridruži križarki „Elizabeti“ v kitajskih vodah, kar bajno dokazuje, da noče biti Avstrija v kitajskem vprašanju samo „kibic“.

O konferenci za razoroženje.

„Nov. Vremja“ pišejo o bodočih uspehih te konference jako trezno ter si nikakor ne delajo preveč upanja. „N. V.“ menijo, da bo že prav lep uspeh, ako se določi vsaj začasno, da se vojske in ladijevja več ne večajo. Da bi se pa na konferenci ustvarilo mirovno sodišče, ni verjetno. Popolno razoroženje Evrope in vsega omikanega sveta je nesmiselno, ter nemogoče. — Papež se nada, da se sklenejo na konferenci v Haagu mirovna sodišča, katerih člen bi bil seveda tudi vsak papež. S tem bi se ugled papeštva jako dvignil, saj bi se pripoznala s tem suvereniteta papeža, ki se dandanes sicer oficijalno priznava, a ki nima v praksi nobene veljave.

Razpor radi Samoe.

Sporočili smo že, da je nastala mej Nemčijo in Ameriko radi Samoe velika nepetost. Admiral Kautz je zapodil nemškega prijatelja, kralja Mataafa ter postavil družega, ne da bi bil vprašal Nemčijo, je-li s tem zadovoljna. Nemci protestirajo na vso moč, toda Amerikanci se zato malo zme-nijo. Te dni je celo neka ameriška straža na Samoi pretepla nemškega častnika, kar je razmere še poostrilo. 1. aprila so napadli pristaši pregnanega kralja Mataafa angleške in ameriške pomorščake ter so bili pri tem ubiti trije častniki in štirje mornarji.

Nemški poslanik v Washingtonu, pl. Hol-leben je že posredoval pri ameriškem državnem tajniku Hayu, ter je imenoval postopanje admiral Kautza razaljšivo, protizakonito in nemškim trgovinskim interesom škodljivo. Poslanik je zahteval, da se vsa stvar diplomatsko uredi in se je skliceval na nemško pogodbo. Zadeva še ni končana.

Dopisi.

Z Goriškega, 11. aprila. Prijateljska roka mi je doposlala prepis dopisa iz št. 12. „Slovenskega Lista“, kateri kuje v deveta nebesa našega g. Gabrščka ter se v potu svojega obraza trudi dokazati, da bi naša dežela izginila s površja zemlje, ako bi se uresničila izjava g. Gabrščka, da bi utegnil prenehati z izdavanjem svojih podjetij. Dopis je tak, da se morajo ovreči vsaj najdebelejše race, katerih kar mrgoli. Dopisnik, ki menda ni daleč od Gabrščkove osebe se spodtika nad „Narodom“, pozabil pa je, da je v prav Gabršček toliko ljudi že ozmerjal v svojih listih, da se mu je po vsej pravici že tolikokrat očitalo, da izda kmalu svoj lastni „Schimpfexicon“. Koliko originalnih psolv je nakopičenih v „Soči“ le na ime učiteljstva?! On imej pravico drugim privedati vsakovrstne pridevke, a njega bi ne smel nikdo drug z enakim orožjem pri-jeti? Kakor se v gozd kriči, tako odmeva iz gozda.

Gabrščkova podjetja koristijo v prvi vrsti njemu, kateri je z njimi obogatel, da je v Slovencih kaj tacega doslej nena-vadno.

Tudi dopisnik je počastil nas učitelje, kateri se le branimo Gabrščkovih ljubeznivostij z ljudmi, katere vse prezira! Toraj nas, ki tlako delamo svoji deželi, kateri zvesto služimo za sramotno nizke plače, se imenuje od vseh vse prezirane. Radovedni smo, kdo so tisti vsi! Mesto stotakov, katere nam deželni očetje odtrgujejo ter so vsled tega deležni tujega v nebo vpjočega greha, nas plačujejo Gabrščkovi zagovorniki s preziranjem. Primerna hvala! „Sloga“ je imela posvetovanje o položaju, informuje razne liste, a „Narod“ se zato ne zmeni — tako piše dopisnik. Nasprotno pa vemo od zanesljive strani, da se „Sloga“ ni posvetovala o položaju prej, ampak še le pozneje, ko so bila že razposlana pisma raznim listom pod firmo „Sloge“. Javna tajnost je, da odborniki naše „Sloge“ niso vedeli o pismih ničesa poprej, dokler jih ni omenjal „Narod“; ravno tako je znano, da jih je Gabršček pri odborovi seji „Sloge“ dovolj slišal radi onih pisem. Kdo je toraj zlorabil, ali „Narod“ informacijo, ali pisatelj tistih pisem narodno politično društvo „Sloga“?!

Dopisnik je privlekel tudi naša drž. poslance v dopis ter jih postavil pred Gabrščka z namenom, da bi njima za hrbtno bil bolj varen. Gospoda, ne mešajte moze, kakoršna sta naša dva državna poslance, med to! Reprezentanta političnega društva „Sloga“ sta gotovo v prvi vrsti naša državna poslance, a ona sta bila zlorabljena — proti učiteljstvu v znanih pismih. Kako se to imenuje?

Res, da laški listi niso Gabrščka zadostno prijemali. Zato imajo svoje razloge, kajti Lahom ni niti približno toliko škodoval, kakor Slovencem. Goriški slovenski trgovci na pr. tožijo, da jim je G. več škodoval s svojim pisarjenjem kakor Lah; Lah morajo „Soči“ še hvaležni biti, da je vedno skrbela za prepire v domači hiši, kajti neovrgljiva resnica je, da „Soča“ ni mogla živeti brez prepira. Koliko tožeb je G. že vložil proti priznanim Slovencem! Res je, da je ime G. na Slovenskem zelo znano, a z mirno vestjo trdimo, da večinoma v zmislu znane pesmi: „Dah“ te burja bila vzela“. Kar zadeva G. podjetja, je najbolje molčati. Ako bi hoteli natančneje govoriti, nakoplje mo si zopet novo ti-skovno pravdo. Pred porotniki pa menda bodemo slobodnejše razkrivali resnico o teh podjetjih. Gabršček je za svoj trud s svojimi podjetji prejel svoje plačilo v pre-vrhani meri tako, da nima najmanjše prave-ce do kake hvaležnosti. Kdor se je v kratkem času dokopal do bogastva z na-rodniimi podjetji, naj lepo molči.

Grdo pretiravanje pa je trditve, da se je napredek od 1. 1899. izvršil „pod ne-posrednim vodstvom Gabrščke-

kovim". Kaj pa državni poslanec dr. Gregorič in drugi slovenski narodnjaki, so vsi bili pod neposrednim vodstvom G.? To je baharija! Goriška dežela ne potrebuje ne državnih ne deželnih poslancev, ampak le Gabrščekovega vodstva...!!

Kako smešno — predrzno je vprašanje: „Kdo naj ima še dovolj srčnosti, da se bo upal javno delovati za narodno stvar?“ Kaj so napadi „Soče“ na učiteljsko delo za narodno stvar? Lep zaslužek imeti, napadati in zmerjati vsakega, kdor bi slepo ne pokoril se njegovemu vodstvu — to je delo za narodno stvar! Ubogi narod, ki ima take ljudi za voditelje!

Koncem dopisa se baha dopisnik, da obmejni Slovenci bomo s tega stališča sodili taktiki „Slovenskega Lista“ proti tej golazni. — Tisti, ki začenja in končuje s zmerjanjem, tisti ne bi smel nobene debele slišati? Zopet bi trebalo vzeti gabrovko ter zopet mu stresti iz hlače nekaj prahu, potem bo morda boljše. Doma je krotak, a h sosedovim hodi nagajat, zmerjat, ker upa, da ga tam ne doseže šiba. Minoli so časi, ko je tak manever vladal na Goriškem. K zvezi „Soče“ s „Slovenskim Listom“ pa ploskamo: gliha vkup štriha — je rekel hudič, ko je z volgarco plesal! Živio!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. aprila.

— **Osebnost.** Predsedstvo kranjskega finančnega ravnateljstva je imenovalo provizoričnega finančnega koncipista dr. Kar. Šavnika v Gradcu proviz. davčnim nadzornikom v tuzemskem upravnem okrožju.

— **Občinski svet** ljubljanski ima v torek, dne 18. aprila t. l. ob petih popoldne v mestni dvorani izredno javno sejo.

— **Občni zbor** dramatičnega društva boode jutri, v soboto, 15. t. m. ob 8. uri zvečer v mali dvorani „Narodnega doma“ z dnevnim redom: poročilo tajnika, poročilo blagajnika, poročilo revizorjev, vprašanje radi opere in volitve. Slučajnosti.

— **Za slovensko opero.** Piše se nam: Finančni položaj „Dramatičnega društva“ postal je vsled vedno naraščajočega deficita tako neugoden, da je obstoj slovenske opere v bodoči sezoni v prav resni nevarnosti. Na dnevnem redu občnega zbora „Dramatičnega društva“, ki se vrši v soboto dne 15. t. m., ugibalo se boode mnogo, kako rešiti krizo. Opustitev slovenske opere je naravnost katastrofa za slovensko gledališče. O tem smo pač vsi jedini, izvzemši onih, ki bi radi v kalnem ribarili. — Mi smo mnjenja, da tudi, ako se opera popolnem opusti, drama zategadelj ničesar pridobila ne bo. To izkušnjo imeli so v svojem času tudi v Zagrebu. Nasledki opustitve opere pokazali se bodo pred vsem v tem, da se v bodoči sezoni niti dvakrat na teden ne boode megle igrati, kajti izkušnja uči, da tudi premijera najboljšje novitete v delavnikih ne napolni gledališča, in da potrebujejo naši igralci najmanj deset dni za nastudiranje jedne novitete. In končno. Ali res kdo verjame, da boode dosedanji najemniki obdržali lože tudi v slučaju, da opera preneha? Kdo boode potem imel škodo? V prvi vrsti dežela sama, ki lož sploh oddati ne boode mogla. Mi niti za hip ne dvomimo, da boode narodna stranka vse storila, da se obdrži slovensko gledališče na dosedanji častni stopinji, in da boode poklicani faktorji — dežela in mesto ljubljansko — pokrili tisti v proračunu postavljeni primanjkljaj v znesku 3000 gld., brez kojega na vzdržanje slovenske opere sploh misliti ni.

— **Slovenska umetnost.** Akad. kipar g. Ivan Zajc, ki ima svoj atelier pri kamnoseku g. Feliksnu Tomanu na Resljevi cesti, je ravnokar dovršil petero reliefov v isteriskem peščeniku. Dva reliefa „Jutro“ in „Večer“ predstavljata poezijo narave, trije pa imajo za podlago verske snovi: „Sv. Trojico“, „Čudež sv. Janeza evangelista“ in pa „Skrivno razodetje sv. Janeza“. Prva dva umotvora sta izklesana v polkrogu, ki meri 2 m. v dolžini in 1 m. v višini; poslednji trije pa so popolnoma okrogli ter imajo približno 1,5 m. premera. Kdor je videl ta najnovejša dela mladega našega umetnika, mora reči, da so to res pravi umotvori, ki pričajo o velikem talentu ustvariteljevem. Najbolj dramatičen je čudež sv. Janeza. Sv. Janez

blagoslovja zastrupljeno vino, in iz čaše žvigne pri tej priči „satan“ v podobi kače. Navzoči ljudje pa strme ob tem prizoru. Krasno! Ti reliefi so se že odposlali v Krško, kjer se bodo vzdali v tamošnjo farno cerkev. Gosp. Zajc je vreden, da ga rojaki podpirajo z obilnimi naročili... —

— **Umrl** je Josip Korbar, poštar, župan in posestnik v Sp. Hrušici. Pokojnik je dosegel 76. leto ter je bil ves čas svojega življenja vrl narodnjak, poštena slovenska grča. N. v m. p!

— **Kolesarjem v preudarek.** Pišejo nam: Znano je, da plačujemo členu kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“ primerna prav veliko udnino. Zato si dovoljujem opozoriti odbor na željo, katero sem slišal iz ust več členov. Namreč, da bi se prirejali jourfixi z vojaško godbo (16 mož) in petjem. Za lokal bi bili restavracijski prostori v „Narodnem domu“ prav primerni in zlasti zato pripravi, ker bi bili gotovo brezplačno na razpolago; razsvetljava bi plačal gotovo restavrat; stroški za godbo pa bi se pokrili z malo vstopnino. Tak jourfixe bi se mogel prirediti vsako drugo soboto. Neuspeh dosedaj prirejenih jourfixov naj odbora ne straši, kajti ti so bili vsi brez programa. Zato na delo: členu žele za svojo udnino tudi nekoliko zabave! Sodim, da se mi teh besed ne boode v zlo štel. Kolesar.

— **Bolniško in podporno društvo** pomožnih uradnikov za Kranjsko ima v sredo, 19. aprila t. l. ob poluosmi uri zvečer v gostilni „Miramar“ na Starem trgu svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

— **Konsumno društvo v konkurzu.** V svari len izgled posnemamo dunajskim listom sledečo vest: Predvčerajšnjim je napovedalo češko konsumno društvo „Vzajemnost“ v Moravski Ostovici konkurz. Pasiva znašajo 200.000 kron.

— **Slika biskupa Strossmayerja.** Nekaj časa sem deluje slovenska umetnica gđ. Ivanka Kobilca, stanujoča sedaj v Sarajevu, na sliki naravne velikosti škofa Strossmayerja, katera slika se bo darovala deželni hiši kranjski. V jeseni je znana umetnica napravila obrazno škico jubilarja, katero zdaj izdeljuje. Istotako je napravila gđ. Iv. Kobilca lansko leto sliko gospoda nadškofa Stadlerja v celem ornatu, katero so prebivalci Sarajeva darovali nadškofu, ko je ozdravil.

— **Občni zbor „Zagorskega Sokola“** se je vršil dne 26. marca t. l. v popolnem soglasju. Vdeležilo se ga je nad 30 členov, na katerem so bili izvoljeni za starost z vsklikom br. Andr. Mauer, za podstarost istotako br. Josip Modic, tajnikom br. Fedo Poljšak, blagajnikom br. Lavoslav Jerin, v odbor pa br. Ognoslav Firm, Weinberger Pavel, Strajnar Vekoslav, Mandelj Ivan in Bren Ivan.

— **Iz Zagorja ob Savi** se nam piše 13. t. m.: Poštni hlapec, ki vozi pošto iz Zagorja na Izlake in Trojane, je včeraj ne daleč od Toplice pri stopah s konjem in vozom padel v potok „Medijo“. Kdor pozna kraj in cesto morda reče: je-li to mogoče? In vendar je res in povsem naravno. Konj se je namreč spodtaknil, padel, po cesti podrsal, in ker ni ob cesti ograje, telebnil v vodo ter za sabo potegnil voz, v katerem je sedel hlapec. Da niso ljudje tega opazili in takoj priskočili na pomoč, utonila bi bila hlapec in konj. Čegava krivda bi to bila? Hlapčeva gotovo ne, ampak tistih faktorjev, ki se, ako jim kdaj kdo reče, da bi ob cesti poleg vodo morala biti ograja, prav kratko odrežejo: Čemu neki, saj ni še nihče ponesrečil. Sedaj tega ne bodo mogli več reči, temveč bodo skrbeli, da se prej ko prej napravi ograja. Sploh pa je nekaj zagorske in topliške gospode prav čudnih nazorov. O kakovem napredku ali izboljšanju nočejo ničesar ali bore malo slišati, in ako se jih kdaj radi tega nekoliko okroca, se pa jezijo. Ko se je nedavno sprožila misel, graditi cesto od Save na Zagorje, ki bi ne stala toliko, začeli so se takoj temu protiviti ter dokazovati, da je to neizvedljivo. No, to naj bi za sedaj obveljalo, dasi boode moralo ali prej ali slej do zgradbe priti, ker tako važna kraja, kakor Litija in Zagorje, z velikansko okolico nimata ceste, po kateri bi iz jednega kraja v drugega se lahko dovažalo, kar po železnici ni dovoljeno (n. prešiče, teleta i. dr.), ampak morajo ti ljudje (seveda davkoplačevalci) čakati na ugodno

visokost Save, kar koncem 19. stoletja gotovo ni primerno, in kar naj bi višji krogi tudi uvaževali. A kaj je s cesto po dolini? — Ali je ta tudi neizpeljiva? — Da, toda le za posameznike, ne pa za večino, katera se čudi, da je sploh mogoče jednake stvari tako zavleči. Neznano sicer ni, od katere strani se delajo ovire, dotični pa naj to opustijo, kajti potrpežljivost gineva in na dan znajo priti stvari, ki jim ne bodo ljube. — Zatorej, slavna gospoda, nekoliko manj besed, a več dejanja, potem pa mirna Bosna.

— **Iz Radovljice** se nam piše: V novi odbor pevskega in bralnega društva „Triglav“ v Radovljici so bili izvoljeni: Ljudevit Stiasny, predsednikom; Hug. Roblek, podpredsednikom; Ivan Vurnik, blagajnikom; Josip Peharc, tajnikom; Francišek Ropret, knjižničarjem ter Karol Bezeg, V. Hudovernik, Anton Resman in Al. Vengar odborniki.

— **Iz Celja** se nam piše: „Čevljar baron“ burko s petjem in godbo vprizori v nedeljo, dne 16. aprila „Celjsko pevsko društvo“ v veliki dvorani „Nar. doma“ v Celji. Iz posebne naklonjenosti sodeluje čitalniški orkester na lok, pod vodstvom g. A. Munde. Vstopnina: Sedeži v parterju: 1 in 2 vrste (naslanjači) 1 gld., 3 do 7 vrste 70 kr., 8 do 16 vrste 50 kr. Sedeži na balkonu 70 kr. Stojišče 30 kr. Dijaki in redni ude. del. podpornega društva 20 kr. V predpredaji ima vstopnice trgovina Dragotin Hribarja. Blagajna se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob pol 8. uri. Občinstvo se vljudno opozarja na točni pričetek ter naj pozneje dohajajoči blagovolijo še le mej odmorom svoje seže zavzeti, da ne bodo s premikanjem stolov godbe in petja motili. Mej 1 in 2 dejanjem je četrt ure odmora.

— **Ljubljana** je vsled zadnjega deževja narasla za 1 m. nad normalom.

— **Aprilovo vreme.** Za sušcem pričel je — šale zbijati april. Pretekli četrtek pobelil je sneg spet več centimetrov na visoko hribovje in ravan. Temperatura se je znižala od + 10° na + 3° R. Kar je zima opustila, na domačja pomlad v škodo seveda — kmetu in meščanu.

— **Detomor.** V Bujah pri Postojni je 32 letna Marija Biščak povila otroka in ga zadavila. Gospodinja je našla mrtvega otroka, prav ko so ga hoteli prešiči raztrgati. Biščak je priznala, da je otroka umorila, ker ga ni mogla preživeti.

— **Razpisane službe.** Prošnje za mesto državnega pravdnika v Celovcu ali kje drugej je doposlali do 22. aprila višjemu državnemu pravdnistvu v Gradcu. — Mesto vodje zemljiške knjige v IX. čin. razredu pri deželnem sodišču v Gradcu. Prošnje do 21. aprila pri predsedstvu deželnega sodišča v Gradcu. — Na jednorazrednici na Dvoru mesto učitelja-voditelja s postavno normirano plačo definitivno ali provizorno. Prošnje okrajnemu šolskemu svetu v Novem mestu do konca aprila. — Na dvorazrednici v Št. Vidu pri Vipavi mesto nadučitelja. Prošnje do 20. aprila pri okr. šolskem svetu v Postojni.

* **Teslovi žarki.** Z Röntgenovimi žarki je mogoče videti v trupu tičočo kroglo. Hrvat Tesla, slavni ameriški elektrik, je dosegel, da se s pomočjo elektrike v človeku zamori bolezen, celo jetika. Mnogo poskusov, katerih so zdravniki naredili s Teslovimi žarki na raznih bolnikih — zlasti pri žledčnih in živčnih boleznih — se je baje že sijajno posrečilo. S temi žarki so umorili v laboratorijh celo bacile in se je nadejati, da se boode zamoglo isto zgoditi tudi v trupu. Od teh žarkov pričakujejo torej zdravniki velikanskih uspehov.

* **Posledki bore.** Vsled bore, katera je divjala pr edvčerajšnjim na Reki, so se začeli premikati vagoni v tamošnji prosti luki v smeri proti morju in so padli v morje. Sedaj jih iščejo potapljavci, da jih zopet s pomočjo plavajočega dvigala prive-dejo na dan.

* **Roparski napad.** Nadporočnika barona Gusleha v Kromerizu je hotel njegov sluga oropati, ker se je skril pod njegovo posteljo. Nadporočnik pa je to zapazil ter ga hotel zapoditi iz sobe. Sluga pa je vrgel nadporočniku preko glave odeje ter ga hotel zadušiti. Nadporočnik se je branil z vo silo, a sluga bi ga bil gotovo zadušil, ako bi ne bi prišel na pomoč v sosedni sobi speči poročnik Berg.

Književnost.

— „**Slavisches Echo**“. Pod tem imenom je začel na Dunaju izhajati nov list, ki boode, kakor pravi v programu, „razpravljati o tem, kar Slovani čutijo, mislijo in počemur strmlje, ter kako sodijo o mišljenju, čutenju in strmljenju drugih neslovenskih narodov, kateri jim niso indiferentni, in katerim zopet Slovani niso indiferentni; razpravljati hoče zlasti o onih narodih, ki s Slovani več ali manj pomešani žive v istih deželah in državah, ali pa s katerimi se dotikajo v političnih, gospodarskih in kulturnih zadevah. Z objektivnimi poročili hoče pripomoči resnici do zmage in krepiti pravičnost, ker upa na pravičnost tudi pri mnogih nasprotnikih in državnikih. Nasprotniški listi poročajo iz slovenskih listov le to, kar utegne Slovanom škodovati pri drugih narodih in pa v najvišjih krogih. Na vsem civilizovanem svetu menda ni narodov, ki bi bili v tem oziru tako na slabem, kakor so to Slovani v Avstro-Ogerski. — Ne kritika slovenskih strmljenj, temveč stališča nasprotnikov in vsakočasne vlade proti tem strmljenjem, to je glavna zadača lista. Slovani so prisiljeni, posluževati se glasil v tujem jeziku ravno v to, da seznanjajo druge, prijateljske in nasprotnje narode, s svojimi težnjami. Ustanovili so si v to srho že mnogo listov. Tako imajo Čehi „Politiko“, Hrvati „Agramer Tagblatt“, Slovenci „Südsteirische Post“, ter zajedno s Hrvati „Adriatische Post“, „Süden“ in „Le pensé slave“. Novi listi hoče biti glasilo vsem Slovanom in ravno takega smo zelo pogrešali v sedanjih časih. Da, ako bi imeli Slovani tak list, še predno so se izdale jezikovne naredbe, bil bi sedanji politični položaj morda v marsičem drugačen, v marsičem Slovanom ugodnejši, kajti velikonemška propaganda ne bi mogla tako zelo utrditi bajke o zatiranem Nemštvu, bajke, katero smatrajo v Nemčiji vsled krivih in lažljivih poročil marsikaki resni in razsodni može za golo resnico. Le z veliko podporo vseh slovenskih na rodov se more vzdržati novi list ter si pridobiti oni ugled, ki mu je potreben v dosego svojih ciljev. Zato je dolžnost vsakega Slovana, da podpira in razširja ta list. Prva številka se je ravnokar razposlala. Izdajatelj lista je g. Fr. Podgornik na Dunaju, IX. Eisengasse 13. List izhaja po trikrat na mesec ter mu je četrtletna naročnina 1 gld. 25 kr., polletna 2 gld. 50 kr.

—s—

Telefonična in brzojavna poročila.

Cesar v kovalnici denarja.

Dunaj 14. aprila. V spremstvu finančnega ministra, dr. Kaizla se je mudil danes cesar dalje časa v drž. kovalnici denarja.

Dvorni svetnik Abram.

Dunaj 14. aprila. Cesar je imenoval dvornega svetnika Filipa Abrama pri najvišjem kasacijskem dvoru svetniškim predsednikom.

Thun pri cesarju.

Dunaj 14. aprila. Cesar je sprejel grofa Thuna zopet v posebni avdijenci.

Za 1. maj.

Dunaj 14. aprila. Notranje ministerstvo pripravlja za 1. maj posebne odredbe, ker mislijo baje letos delavci prirediti večje demonstracije.

Zoper trtno uš.

Dunaj 14. aprila. „Deut. Volksblatt“ javlja, da je iznašel slikarski akademik Moros izvrstno sredstvo proti trtni uši. Sredstvo je preiskal že onološki zavod ter potrdil, da je sredstvo najvsepešnejše.

Mraz.

Dunaj 14. aprila. Danes zjutraj je bil po dunajski okolici velik mraz, ki je povzročil mnogo škode.

Izgredi nemških nacionalcev.

Praga 14. aprila. V Ašu so se pri-petili veliki izgredi, ker je razpustila vlada neko nemško nacionalno društvo. Okoli 100 individijev v družbi velike množice je prepevalo po ulicah prusofilske pesmi. Policija je imela mnogo opravila.

Delavska zveza.

Opava 14. aprila. Tu se je ustanovila danes delavska zveza za Šlezijo.

Umor.

Sarajevo 14. aprila. V Rogatici je umorila 19letna Mla Sinković z mlajšim bratom domačega hlapca ter ga oropala.

Hlapec je bil štedljiv človek, ki si je prihranil precej denarja. Orožništvo je zaprlo morilce in stariše.

Tinktura zoper kurja očesa

gotovo najboljšo sredstvo
za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.
Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (20-15)
deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“
M. Leustek-a v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.

April	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 ur.
13.	9. zvečer	728.3	20 sl. jvzhod	oblačno		
14.	7. zjutraj	727.7	3-2 sl. vzjvzh.	oblačno		
	2. popol.	727.4	8-6 sl. zahod	dež		5.8 mm

Srednja včerašnja temperatura 24°, nor-
male: 9.3°.

Dunajska borza

Skupni državni dolg v notah.	100	gld.	85	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100	gld.	50	kr.
Avstrijska zlata renta.	120	gld.	—	—
Avstrijska krona renta 4%.	100	gld.	65	—
Ogerska zlata renta 4%.	119	gld.	65	—
Ogerska krona renta 4%.	97	gld.	40	—
Avstro-ogerske bančne delnice.	918	gld.	—	—
Kreditne delnice.	357	gld.	75	—
London vista.	120	gld.	62 1/2	—
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	59	gld.	—	—
20 mark.	11	gld.	79	—
20 frankov.	9	gld.	57	—
Italijanski bankovci.	44	gld.	45	—
C. kr. cekini.	5	gld.	68	—

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA
MAKS VERŠEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3.
Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5-10 gld.

Akad. teh. društvo „Triglav“ v
Gradcu, obvešča svoje častne, redne pod-
porne ter bivše člane o smrti bivšega
rednega člana, gospoda

dr. Mateja Pikel-a
zdravnika v Postojni,
ki je 10. t. m. v Postojni preminil.

V Gradcu, dne 13. aprila 1899.

Odbor akad. teh. društva
„Triglav“.

Globoko užaljenim in potrtem srcem
naznanjamo vsem sorodnikom, prijate-
ljem in znancem prežuto vest, da je
nocoj v noči na 14. aprila t. l. ob 9.8 uri
mučni boleznijo, naš iskreno ljubljeno,
dobri, nepozabni oče, oziroma tast in
stari oče, gospod

Josip Korbar
c. kr. poštar, župan Dobrujski
in posestnik

previden s svetimi zakramenti za umi-
raje, v 76. letu svoje dobe, mirno v
Gospodu zaspa.

Pogreb predregrega pokojnika bo de
v nedeljo, dne 16. aprila t. l. ob 4. uri
popoldne iz hiše žalosti, na pokopa-
lišče k Božjemu Grobu.

Sv. maše zadušnice se bodo daro-
vale v petek, dne 21. aprila t. l. ob 9.8 uri
zjutraj pri podružnici pri sv. Stefanu.
Predregrega pokojnika priporočamo v po-
božno molitev in prijazni spomin.

Spodnja Hrušica, 14. aprila 1899.

Franz, Anton Korbar, sinova. — Josi-
pina Korbar, Fani Flere roj. Korbar,
hčeri. — Josip Flere, c. kr. poštni
oficijal, zet. — Emil, Viktor, Mira
Flere, vnuki. (608)

Janko Klopčič
urar v Ljubljani, Prešernove ulice št. 4.

Nikelnaste, jeklene, sre-
brne, Tula, ameriške
plaque, zlate ure. Stenske
ure. Ure z nihalom. Sa-
lonske ure. Pisarniške ure.
Raznovrsne lično izdelane
budilke. Srebrne, Tula,
amer. plaque, novo-zlate,
fine 14kar. zlate verižice,
zapestnice, prstani, uhani,
zapone, priklipki, gumbi
za manšete in srajce,
igle za kravate iz grana-
tov. Razne stvari iz Kina-
srebra. Prstani in uhani
z dijamanti in briljanti.
Specijalitete vsake vrste
v zalogi.

**Nikjer se ne kupuje
ceneje.**

Popravi la zanesljivo,
točno in cenol 15

Nova, jednonadstropna hiša z vrtom

se dá v najem ali se tudi proda. Ista leži
10 minut od trga Ribnice ob cesti v Ko-
čevje; v hiši, katera stoji ob vodi, je go-
stilna. Več pri posestniku: Antonu Pajnič-u,
Goriča vas pri Ribnici. (709-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

**Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga des
Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal
Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc,
na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj
osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzens-
feste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd;
čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno,
Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal
v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost,
Bregenc, Curia, Geneve, Pariz, čez Klein-Reifling v
Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb,
Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj
via Amstetten. — **Proga iz Novo mesto in v
Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob
1. uri 05 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. —
Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža. Ob
5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Am-
stetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Plnja, Budejevic, Solno-
grada, Lince, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Be-
ljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne
osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov,
Heba, Marijinih varov, Plnja, Budejevic, Solnograda.
Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curia, Bregence, Ino-
mosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Ce-
lovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne
osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Ce-
lovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zve-
čer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca,
Pontabla. — **Proga iz Novoga mesta in Ko-
čevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri 21 m. zjutraj, ob 2.
uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. —
Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri
23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri
50 m. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.**
Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob
6. uri 10 m. (1)

Odlikovan na razstavah: Velike Mežirice,
Holešov, Prostějov, Prerov, Tišnov, Humpole.

**Potrebna in koristna darila za
vsako priliko!**

Viljem V. Vejman
izdelovalec platnenega, pavolnatega in da-
mastnega blaga
v Prostějovem na Moravi

priporoča lastne tkalne izdelke na
roko po zmernih cenah in najboljši kakovosti: celoplatneno domače in beleno
platno vseh širokosti in finosti, platno
za plachte do 240 cm., damaste: gradle,
namizne prte in blago, obrisače, servijete,
bele in barvane za 6, 12 in 24 oseb, otirače,
platnen in pavolnat kanefas, robce, bele in
barvane, platnene, pavolnate in svilnate,
inlet in angin za sipke, oksford, krizet,
oblečni pralni sefir in šotako blago
za damske obleke, platna: pavolnata,
ruska, za žimnice, slamnike, zastore itd.,
trilhe, šifon, floridas, kreton, piké, barhent,
satin, brilantini itd., itd.

Ugodna darila (1953-41)
in potrebe za gospodinjstvo.
Lastni izdelek.

Trgovcem se blago ne pošilja.
Kot strokovnjak in samizdelovalec lahko
najbolje postržem.

Vzorci in ceniki na zahtevanje.
**Naročeno blago pošilja se
le po poštnem povzetju.**

**Poseben oddelek za razpošiljanje
pod osebnim vodstvom.**

Opreme za neveste od 50 gld. do 2000 gld.
so vedno v zalogi.

Dva gospoda

sprejmeta se takoj na stanovanje
in hrano. (705-1)

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Sveže Kulmbachsko pivo

v steklenicah

priznано zdravilo in krepilo za bolnike

je v zalogi trgovine (21-85)

Kavčič & Lilleg

pri „Zlatoregu“.

Proda se radi boleznijo

10-12 parov konj

s kočljami in vozmi in ostale
k tem pripadajoče oprave.

Ob enem se daje v najem jako
dobro urejen

hlev

ki se nahaja v sredini mesta, na obsežnem
prostoru, v zvezi s hišo.

Nadalje se prodajo

sprave, pri- za skladišče piva
merne vse pod najpovoljnejšimi po-
goji.

Kupci naj se blagovolijo obrniti na
ravnost na **Franja Bulz-a**, lastnika
v Reki. (681-3)

Za kadilce cigaret in iz pipe.

**Najboljše in najbolj
zdravo kadenje**
je brez dvoma ono z
„Mörathon“-om.
Pristno le z otročjo
glavo kot varstveno
znamko.

Mali zavojček
zadostuje, da se 5 do 6
zavojčkov tobaka na-
redi okusnih, prijetno
dušitih in zdravju
ugodnih.

Jedini izdelovatelj
Th. Mörath,
Gradec
drogerija
„pri bolni“.

Glavna zaloga: **Fr. Pettauer**, drogerija v
Ljubljani. (1675 25)

Majhen zavojček 10 kr., velik 30 kr., 12 malih ali
4 veliki zavoji franko s povzetjem 1 gld. 26 kr.

Naznanilo.
Dne 21. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne
prodala se bodo na licu mesta v Ljubljani, Dunajska cesta št. 11,
potom

prostovoljne sodne dražbe
v zapuščino rajnega **Ignacija Druškovič-a** spadajoča

zemljišča s hišo šte. 11 na Dunajski cesti
(gostilna) v skupni cenilni vrednosti 40.283 gld. — Natančnejša pojasnila daje c. kr. notar
Viktor Schönwetter v Ljubljani. — Opozarja se, da je gori imenovana gostilna
na jako ugodnem prostoru in znana pod imenom „pri Figabirtu“. (707)

Prej **J. Zor Alojzij Erjavec** J. Zor
čevljarški mojster v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem
strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnolo-
gičnega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče
vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov.
Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občini-
stvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv.
Delo je cenno, pošteno in trpešno. V zalogi so
razna mazila, voščila za črno in rujavu obuv,
ter razne potrebščine za to obrt. 15

Mere se shranjujejo. — Vnanjim naročilom naj se pridene vsoort.

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi
priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg
šte. 17. 15

Skladišče za modno blago, pozamentirje, trakove, čipke, svileno blago, perilo,
e e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e e

Josip Oblak
umetni in galanterijski strugar
Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče
stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr.
do 2 gld. 25 kr., kroglice krogiše 12 cm debele
1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za
omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne
cigarnike in zdravstvene pipe do najfinije vrste.
Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja,
lesa izvršuje po najnižji ceni. 15

**Vsem Vipavcem isre-
kamo sa dokaze prijatelj-
stva, sa banket in sa petje
pevskega društva pri našem
odhodu najprišrčnejšo sa-
hoalo in: združenje!**
Rodbina Wenzais.
(718)

**Prodám
barako**
v slogu vile na Križevniškem trgu stoječo,
pod ugodnimi pogoji.
Ponudbe sprejemam do 21. aprila v
pisarni Rimska cesta št. 7.
Ivan Plantan
c. kr. notar.
(692-4)

**Največje skladišče
raznega semena**
in sicer
velikanske pese
potem nemške, štajerske, inkarnat, tur-
ške in travniške detelje, raznih vrst pes-
nega semena, splošno znano kot najbolja
krmna za živino; travnega semena za suhe,
mokre, peščene in glinovite travnike; velika
izbera semena za salato, kumare, peter-
šilj, zeleno, sladki grah, fižol in vse druge
vrste semena za zelenjad. — Proseč
mnogobrojnega poseta
(331-16)

Peter Lassnik.

Za večjo parno žago
se iščejo:

1 izprašan vodja lokomo-
tive, zdrav, krepek in trezen, z mesečno
plačo 50 gld., prostim stanovanjem in kur-
javo na razpolaganje.
1 izprašan kurilec lokomo-
tive, z mesečno plačo 35 gld.,
1 izprašan kurilec kotlov,
z mesečno plačo 35 gld.,
1 ključavničar (izveden v delih
žaginega obrta) z mesečno plačo 35 gld.,
1 gozdni manipulant, taki,
ki ima že v enakem delovanju praktične
izkušnje, ima prednost, z mes. plačo 50 gld.
Ponudbe naj se pošiljajo (680-3)

upravi žage Hornwald pošta že-
lezn. postaja Kočevje.

**Pekarija in slasčičarna
Jakob Zalaznik.**
Glavna trgovina:
Stari trg št. 21.
Podružnica:
Vegove ulice št. 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno,
zdravo in slasno pekarsko pecivo, vseh
vrst kruh na vago, ržen kruh in prepe-
čenec (Vanille-Zwieback). V svojih slasči-
čarnicah postrežam točno z najfinjšim
nasladnim pecivom in s finimi pristnimi
likirji ter z Vermouth-vinom. Posebno
opozarjam na fine indijanske krole in
zavitke s smetano napolnjene. 15